

Jane Goodall, Verenigd Koninkrijk en Robert R. Sassor, VS. **Over Principe 2: zorg dragen voor alle levensvormen, met begrip, compassie en liefde**

De jeugd van onze wereld: actie ondernemen voor een betere toekomst

© DAVID S. HOLLOWAY / AP/IX

Jane Goodall's unieke studie over chimpansees werd de basis van later onderzoek naar primaten, en wierp nieuw licht op de relatie tussen mens en dier. *The Chimpanzees of Gombe: Patterns of Behavior* is het ultieme wetenschappelijke werk over chimpansees en de cumulatie van haar wetenschappelijke carrière. In 1977 richtte zij het

Jane Goodall Instituut op, dat innovatieve, op de leefgemeenschap gerichte programma's voor behoud en ontwikkeling tot stand brengt in Afrika, en het Roots & Shoots-educatieprogramma dat meer dan 6000 groepen in meer dan 87 landen kent. Dr. Goodall reist gemiddeld 300 dagen per jaar en spreekt over bedreigde chimpansees, andere milieucrises, en waarom zij hoopt dat de mensheid de problemen die zij heeft veroorzaakt, op zal lossen. Goodall werd o.a. geëerd met de medaille van Tanzania, de Hubbard-medaille van de National Geographic Society, de Japanse Kyoto-prijs, en de Gandhi/King Award voor geweldloosheid. Tijdens een bijeenkomst op Buckingham Palace in 2004, installeerde Prins Charles haar tot 'dame' van het Brits Imperium, het vrouwelijk equivalent van het ridderschap.

Robert Sassor is een actief pleitbezorger voor gerechtigheid op sociaal, economisch en milieugebied. Als student aan de Universiteit van Willamette introduceerde Rob naar aanleiding van Roots & Shoots, actief leren en milieueducatieprogramma's aan de Universiteit en daarbuiten. Hij was medeoprichter van het Roots & Shoots

College Leadership Council en bleef actief op lokaal en nationaal niveau. Hij coördineert de speciale projecten aan het Jane Goodall Instituut in Arlington, Virginia. Hij wil zijn carrière wijden aan het verbeteren van de leefomstandigheden van 's werelds' armsten, en zich verbinden tot het realiseren van een wereld zonder armoede.

Ik heb drie kleinkinderen. Als ik zie hoe wij onze planeet hebben beschadigd vanaf de tijd dat ik hun leeftijd had, voel ik me diep beschaamd. Onze gemeenschap is er een geworden die besluiten neemt die het goed zullen doen op de volgende aandeelhoudersvergadering, zonder zich te bekommeren om de gevolgen voor komende generaties. En dat in een land waar traditiegetrouw de inheemse bevolking ingrijpende besluiten nam op basis van de consequenties voor zeven generaties later.

De gevaarlijke gevolgen van deze kortzichtigheid worden langzaam duidelijk: rivieren, oceanen, grond en lucht raken vervuild; leefgebieden worden vernietigd; diersoorten weggevaagd; en de kostbare bronnen op aarde: bomen, grond, water en olie, worden in roekeloze vaart verbruikt.

De doelen van Roots & Shoots (ijzersterke wortels, stevige scheuten), het mondiale programma dat Jane Goodall voor de jeugd is gestart, is bedoeld om positieve veranderingen te bewerkstelligen via "kennis, compassie en actie". Vele Roots & Shoots-groepen incorporeren het Earth Charter in hun activiteiten en onderwijsmateriaal, en begrijpen dus het belang van de oproep van het Earth Charter om "zorg te dragen voor alle levensvormen, met begrip, compassie en liefde". Deze woorden uit het tweede principe zijn bindend; we zullen ernaar moeten leven als we onze prachtige planeet willen redden.

Met de missie van het Earth Charter in gedachten, werken Roots & Shoots-groepen met compassie en begrip aan verbeteringen voor het milieu, de dieren en hun eigen gemeenschappen. De projecten worden ontworpen en in praktijk gebracht door de studenten en zijn een afspiegeling van de diversiteit en verbeeldingskracht van onze jeugd. In Afrika bijvoorbeeld, verzorgen veel groepen jonge bomen en brengen ze zaden, die anders op de zondoorstoofde, ingeklonken aarde verloren zouden gaan, naar scholen. Als er bomen groeien, kunnen grassen in de schaduw ervan gedijen. De schooltuinen worden groen, terwijl ik dit schrijf; de bodemerosie die ooit de schoolklassen bedreigde, wordt onder controle gehouden, en sommige studenten kweken inlandse fruitbomen die de leerlingen voorzien van de zo noodzakelijke verse voeding.

Er zijn zoveel projecten en zoveel studenten die ze uitvoeren. Kinderen composteren met behulp van wormen, ze zorgen voor plaatselijke parken en snelwegen, en ze maken mulch van kerstbomen. Ze voeren actie, altijd geweldloos, tegen het gebruik van chemische stoffen in voedsel, het toedienen van groeihormoon en antibiotica als preventie aan vee, en tegen de *gruwelijke omstandigheden waaronder vee doorgaans wordt gehouden*; het gebruik van pesticiden, herbiciden en kunstmest op golfcoursen, parken, en het gras van de burens; het gebruik van piepschuim in broodtrommeltjes – en waar dan ook.

De deelnemers aan Roots & Shoots stimuleren ook het gebruik van duurzame bronnen. Een groep in Tanzania introduceerde de velletjes van gepelde rijst als alternatieve brandstof in plaats van kostbaar brandhout voor een plaatselijke steenfabriek. Binnen minder dan een jaar was ongeveer 70 procent van de gemeenschap overgestapt op het gebruik van dat rijstafval, daarmee de ontbossing in het gebied vertragend.

Tallose dieren en hun leefmilieu hebben baat bij de inspanningen van kinderen overal ter wereld. Ze bestuderen allerlei schepsels, van de huismus tot salamanders. Ze maken studie van bedreigde diersoorten en werken mee met organisaties die dieren proberen te beschermen. Studenten uit Salem, Oregon, zamelen geld in zodat de schaapherders in de Himalaya stevige afrasteringen kunnen bouwen voor hun dieren, zodat de bedreigde sneeuwluipaarden de schapen 's nachts niet kunnen aanvallen.

Andere kinderen doen hun best bepaalde insecten voor uitsterven te behoeden, zoals de monarchvlinder, die tijdens de migratie bedreigd worden door ontbossing en pesticiden, de Californische boombij, die gevaar loopt door het introduceren van exotische soorten. Dan zijn er groepen die heel veel tijd en betrokkenheid steken in het beschermen van de zeeschildpadden in India, Israël, Amerika en Costa Rica. Ook wordt er veel energie gestoken in de met uitsterven bedreigde Vancouver-Islandmarmot en de Channel-Islandvos in California. In Beijing spannen verschillende groepen zich in om de mensen bewust te maken van de Yangtse-Rivierdolfijn. Zo zijn er vele.

Tijdens mijn reizen ontmoet ik overal Roots & Shoots-studenten die het belang inzien van het bouwen van bruggen tussen verschillende gemeenschappen. In het Midden-Oosten kwamen 350 Roots & Shoots-studenten uit Israël en Palestina bijeen om een vredesparade te houden. In het door oorlog verscheurde Kosovo lieten studenten reusachtige, met de hand gemaakte vredesduiven over de brug vliegen die Servië en Albanië verbindt. De energie en het enthousiasme van deze jongeren zijn mijn hoop voor de toekomst. Hun inzet maakt deze wereld voor ons allemaal tot een vrediger oord.

Jongeren omhelzen de uitdagingen van het Earth Charter. Studenten zijn elke dag actief om onze wereld vrediger en duurzamer te maken, en ze zien in dat ze hun curriculum moeten aan-

vullen met werkend leren in projecten die de doelen van Roots & Shoots en van het Earth Charter uitdragen. Deze jongeren kijken verder dan de grenzen van hun eigen gemeenschap en ze spelen een belangrijke rol bij het tot stand brengen van een duurzame levensstijl, door middel van recyclemethoden, schoonmaakkdagen in de stad, boekenmarkten, en actieve leerprogramma's voor de schoolkinderen.

Het is tijd om hun oproep serieus te nemen. De toekomst van onze planeet hangt niet alleen af van de visie van de jeugd, maar van de inspanningen van ons allen om die visie werkelijkheid te maken. Onze jeugd is zich bewust van de uitdagingen die de wereld wachten en neemt het goed geïnformeerde en meelevende leiderschap op zich, dat nodig is om die uitdagingen het hoofd te bieden. Laten we hen volgen en doen wat we kunnen om van deze wereld een betere plaats te maken voor alle levensvormen. ●